

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bhar.III.1.175/2008/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év április hó 7. napján tartott harmadfokú nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmények miatt Zs.B. vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Pécsi Ítéltábla Bf.II.14/2008/12. számú ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú eljárás során a felmerült 3.800 (Háromezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s

Zs.B. vádlottat a Tolna Megyei Bíróság a 2007. november 30-án kelt 8.B.146/2006/53. számú ítéletével 1 rb. nyereségvágyból és más aljas indokból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette, 1 rb. kényszerítés büntette, 2 rb. súlyos testi sértés büntettének kísérlete és 1 rb. társtettesként elkövetett lopás büntette miatt - halmazati büntetésül - 10 évi fegyházra és 6 évi közügyektől eltiltásra ítélte.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére a büntetés súlyosítása érdekében hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetés kiszabása végett, míg a vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2008. évi október hó 7. napján kelt Bf.II.14/2008/12. számú ítéletével a Tolna Megyei Bíróság ítéletét megváltoztatta és az ítéleti tényállás 2/a. és 2/d. pontjában írt 2 rb., a Btk. 170.§ (1) bekezdésében meghatározott testi sértés vétsége és a tényállás 2./ pontjában írt, a Btk. 174.§-ában meghatározott kényszerítés büntette vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette. A tényállás 1./ pontjában írt cselekményeket 1 rb. a Btk. 170.§ (1) bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés II. fordulata szerint minősülő halált okozó testi sértés büntettének és a Btk. 321.§ (1) bekezdésében meghatározott rablás büntettének minősítette.

Zs.B. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 7 évi börtönre enyhítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a tényállás 3./ pontjában írt bűncselekmény helyesen a Btk. 316.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b/1. pontja szerint minősülő lopás büntette.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a részmegszüntető rendelkezések miatt a vádlott terhére, Zs.B. vádlott és védője felmentés végett és a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

A vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség visszavonta.

A védő a fellebbezés indokaiban arra hivatkozott, hogy Zs.B. vádlott következetes tagadásával szemben nem áll rendelkezésre elegendő bizonyíték bűnösségének megállapításához. Ezért a vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentését kérte.

A Legfőbb Ügyészség átiratában és az ügyész nyilvános ülésen is indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság tanácsülésen a Be. 390.§ (2) bekezdése alapján a vádlott és védő másodfellebbezését utasítsa el, mivel az nem a másodfokú bíróságnak a büntetőjogi felelősség kérdésében elfoglalt eltérő álláspontját sérelmezi, így a Be. 386.§ (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti feltételek hiányában joghatályosnak nem tekinthető.

Zs.B. vádlott és védője a bejelentett fellebbezést és annak indokait a nyilvános ülésen változtatás nélkül fenntartotta.

A fellebbezések nem alaposak.

A Legfelsőbb Bíróság az 1/2007. BKv. és az azt kiegészítő 63/2008. számú Kollégiumi véleményben foglaltakra tekintettel nem értett egyet a Legfőbb Ügyészség jogi álláspontjával.

A Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumának 1/2007. BK véleménye értelmében a harmadfokú eljárásnak nem feltétele, hogy a fellebbezésre jogosult a másodfokú bíróság által a bűnösség kérdésében hozott, az elsőfokú bíróságtól eltérő rendelkezését is sérelmezze. A másodfokú bíróságnak a Be. 386.§ (1) bekezdésének a) vagy b) pontja alá eső döntése nem a fellebbezés terjedelmét határolja be, hanem a harmadfokú eljárás igénybevételének lehetőségét nyitja meg. Ha a másodfokú bíróság ügydöntő határozata valamely bűncselekmény kapcsán a Be. 386.§-ának (1) bekezdése szerinti eltérő rendelkezést tartalmaz, akkor a harmadfokú eljárást a törvény a fellebbezés tartalmától függetlenül lehetővé teszi.

A Be. 386.§ (1) bekezdés b) pontja szerint a másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével az első fokon elítélt vádlottat felmentette, vagy vele szemben az eljárást megszüntette.

Az 1/2007. Kollégiumi vélemény kiegészítéséről rendelkező 63/2008. számú Kollégiumi vélemény szerint a Be. 386.§ (1) bekezdés alkalmazása szempontjából mindazokat az eljárást megszüntető okokat ide kell érteni, amit a Be. 332.§ (1), illetőleg (2) bekezdése tartalmaz, kivéve, ha vádelejtés miatt került sor az eljárás megszüntetésre.

Jelen esetben a másodfokú bíróság a II/2/a) és a d) pontjaiban írt testi épség elleni bűncselekményeket könnyű testi sértés vétségének minősítette, amelyek miatt joghatályos magánindítvány hiányában a büntetőeljárást megszüntette. A kényszerítés büntette vonatkozásában pedig a megszüntetés oka az volt, hogy ennek a bűncselekménynek a vádlott terhére rótt kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmény miatt a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége. Előbbi a Be. 332.§ (1) bekezdés b) pontjában, az utóbbi a 332.§ (2) bekezdésében írt eljárást megszüntető ok.

Mindezekből következik, hogy a másodfokú bíróság ítélete olyan eljárást megszüntető rendelkezést tartalmaz, amely lehetőséget biztosít a másodfellebbezés joghatályos bejelentésére, és megnyitja a harmadfokú eljárás lehetőségét.

A fentiekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Be. 387.§ (1) és (2) bekezdése, illetve (4) bekezdése alapján a másodfokú határozatot, az azt megelőző első- és másodfokú eljárást felülbírált.

A felülbírálat eredményéhez képest megállapította, hogy az eljáró bíróságok az eljárási törvény rendelkezéseinek betartásával folytatták le a büntetőeljárást.

A másodfokú bíróság által kiegészített, helyesbített tényállás nem szenved olyan megalapozatlansági hibákban, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság felderítetlenségi hibáit észlelve, annak kiküszöbölése érdekében szakértői bizonyítást is folytatott, a felvett bizonyítás és az iratok tartalma alapján a bizonyítékoknak az elsőfokú bíróságtól részben eltérő - a vádlott számára kedvezőbb - értékelésével jelentősen módosította és helyesbítette a tényállást. A másodfokú bíróság az ellentmondó vallomások, adatok közül kizárólag azoknak adott hitelt, amelyek kétségtelenül bizonyítottak voltak. A másodfokú bíróság szükséges körben indokolási kötelezettségét teljesítve részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékot, mely részében, miért vett figyelembe, vagy vetett el a tényállás helyesbítése, egyes tényállásrészek kirekesztése során, nem értékelve a vádlott terhére a kétséges, aggályos, ellentmondó bizonyítékokat.

A szakértők másodfokú tárgyaláson tett egybehangzó kiegészítő véleménye alapján módosította a vádlott javára szólóan A.Gy. sértett sérelmére elkövetett cselekménnyel kapcsolatban a sértettet ért erőbehatások számát, jellegét, a halál időpontját, közvetlen okát, a sértett bántalmazás utáni állapotát, mozgási lehetőségét, túlélési esélyét. Mellőzte a bizonyítékokkal kellően alá nem támasztott terhelő ténymegállapításokat. Ezek a körülmények a cselekmény enyhébb minősítését alapozták meg.

A helyesbített tényállás a Be. 388.§ (1) bekezdése értelmében a harmadfokú eljárásban is irányadó volt. A vádlott és védő fellebbezése a bizonyítékok értékelését támadja, amely megalapozott tényállás esetén a harmadfokú eljárásban sem vezethetett eredményre.

Az irányadó tényállásból okszerűen következik a vádlott bűnössége és törvényes a terhére fennmaradó testi épség elleni és a vagyon elleni cselekmény jogi minősítése is.

A másodfokú bíróság az anyagi büntetőjogszabályok sérelme nélkül minősítette az elsőfokú bíróság által élet elleni cselekményként értékelt bűncselekményt ölési szándék hiányában a Btk. 170.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés szerint minősülő halált okozó testi sértésnek, valamint a Btk. 321.§ (1) bekezdésében meghatározott rablás büntettének.

A másodfokú bíróság helyesen foglalt állást a bűncselekményeket részben fiatal-, részben felnőtt korban elkövető vádlottal szemben alkalmazható törvényi rendelkezésekre és a büntetési tételekre vonatkozóan.

A büntetés kiszabása körében a másodfokú bíróság hiánytalanul számba vette az enyhítő és súlyosító tényezőket, azokat súlyuknak megfelelően értékelte. A halmazati szabályok alkalmazásával kiszabott büntetést a cselekmény tárgyi súlya, a kiszolgáltatott sértett sérelmére átlagost meghaladó szenvedést okozó elkövetés indokolta. Az agresszivitásra hajlamos, további bűncselekményeket elkövető vádlott esetében a büntetés enyhítésére nem volt alap.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pécsi Ítéltábla ítéletét a Be. 397.§ alapján helybenhagyta.

A Be. 381.§ (1) bekezdése alapján köteles a vádlott a harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Budapest, 2009. április 7.

Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Akác Zoltán s.k. bíró.

A Pécsi Ítéltábla Bf.II.14/2008/12. számú ítélete Zs.B. vádlottal szemben a Legfelsőbb Bíróság Bhar.III.1.175/2008/5. számú végzése folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2009. április 7.

**Dr. Demeter Ferencné s.k.
a tanács elnöke**

A kiadmány hitelével:

írnok
MV